

POSTANOWIENIE

30 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 30 listopada 2023 r. w Warszawie
w sprawie nieletniego M.R.,
na skutek wystąpienia przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi
postanowieniem z 23 sierpnia 2023 r., VIII Nkd 293/23,
o przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 23 sierpnia 2023 r. Sąd Rejonowy w Łodzi, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym sprawy nieletniego M.R., na podstawie art. 44¹ § 1 i § 2 k.p.c. wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozważenie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

7 sierpnia 2023 r. do Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi wpłynęły z [...] Komisariatu Policji Komendy Miejskiej Policji w Ł. materiały dotyczące podejrzenia popełnienia przez nieletniego M.R. czynu karalnego. W ocenie sądu właściwego miejscowo do rozpoznania sprawy, na gruncie badanej sprawy zaistniały okoliczności uzasadniające rozpoznanie sprawy przez inny sąd równorzędny ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. Uczestnicy postępowania - rodzice nieletniego M.R. są bowiem sędziami sądów powszechnych: X.Y. jest zatrudniony w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia

w Łodzi w VI Wydziale Karnym, a X.Y.1 - w Sądzie Rejonowym dla Łodzi - Widzewa w Łodzi w II Wydziale Cywilnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Art. 44¹ k.p.c. stanowi odstępstwo od konstytucyjnej i ustawowej reguły rozpoznania sprawy cywilnej przez sąd miejscowo właściwy, co powoduje konieczność jego ścisłej wykładni. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu jest zasadne w sytuacji istnienia takich okoliczności faktycznych implikowanych przedmiotowymi lub podmiotowymi cechami konkretnej sprawy, które świadczą jednoznacznie o tym, że jej rozpoznanie przez sąd właściwy według przepisów Kodeksu Postępowania Cywilnego byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości, ponieważ godziłoby w społeczny odbiór sądu jako bezstronnego. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy nie wskazał na istnienie tego rodzaju przesłanek.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że art. 44¹ k.p.c. ma na względzie przeszkody dotyczące danego sądu jako organu wymiaru sprawiedliwości. Podstaw stosowania tego przepisu nie należy utożsamiać z podstawami wyłączenia sędziego (zob. postanowienia SN: z 15 września 2020 r., IV CO 191/20; z 26 czerwca 2020 r., IV CO 108/20; z 7 maja 2021 r., I CO 53/21). Jak wskazuje się w orzecznictwie, okoliczność, że strona postępowania lub jej bliscy mogą być osobami osobiście znanymi przez niektórych czy większość sędziów orzekających w danym Sądzie, może powodować jedynie uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności dotyczącą konkretnego sędziego lub sędziów. W takim przypadku mogą zachodzić podstawy zastosowania art. 49 k.p.c. O konieczności przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, o którym mowa w art. 44¹ k.p.c., nie może jednak świadczyć ewentualne zaistnienie przesłanek wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy w stosunku do części, nawet istotnej, sędziów sądu występującego.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji.

(A.G.)

[ms]